
Spis treści

WPROWADZENIE	9
I. ARGUMENTACJA	17
1. Argumentacja logiczna	17
2. Wnioskowania dedukcyjne	19
3. Diagramy	22
4. Rozpoznawanie argumentacji	24
5. Sporządzanie diagramu	26
6. Niejawne przesłanki i wnioski	28
7. Elementy oceny argumentacji	31
7.1. Akceptowalność przesłanek	32
7.2. Wiarygodność źródeł	35
7.3. Relewancja	36
7.4. Konkluzywność	39
7.5. Test na inne możliwości	42
7.6. Deduktywistyczna rekonstrukcja	45
8. Problem braku bezstronności	47
9. Zasada życzliwej interpretacji	49
10. Metoda oceny argumentacji	51
11. Argumentacje dotyczące wartości	54
II. LOGIKA PRAKTYCZNA	57
1. Zadanie logiki praktycznej	58
2. Mechanizmy logicznego myślenia	59
3. Rozważanie możliwości	61
4. Zagadki logiczne i rozumowania matematyczne	63
5. Rozumowania zupełne i niezupełne	67
6. Rozumowania w fizyce	74
7. Pewność i prawie pewność	76
8. Pojęcie rozsądnej możliwości	79
9. Zgadywanie, domniemywanie i wnioskowanie	82
10. Ogólna metoda logiki	84
11. Metody dochodzenia do logicznych wniosków	88

11.1. Wnioskowanie abdukcyjne	91
11.2. Uogólnienia indukcyjne	94
11.3. Wnioskowanie indukcyjne	97
11.4. Wnioskowanie przez analogię	99
11.5. Wnioskowanie przyczynowe	103
12. Logika i działanie	108
13. Metoda naukowa	110
14. Rachunek prawdopodobieństwa	111
15. Prawa logiki, błąd logiczny i dialog poznawczy	116
III. JĘZYK NATURALNY I ZNACZENIE	119
1. Znaczenie	119
2. Podejście formalno-logiczne	120
3. Definiowanie i definicje	122
4. Wieloznaczność i nieostrość	125
5. Objaśnianie znaczeń	127
5.1. Objaśnianie znaczenia przez sposoby użycia	128
6. Definicje projektujące	131
6.1. Ścisłość definicji	132
6.2. Praktyczna ścisłość	134
6.3. Konsekwencje definicji projektujących	137
7. Znaczenia zdań	140
8. Rola kontekstu	141
9. Użyteczność formalizacji	146
10. Znaczenie psychologiczne i sens empiryczny	148
IV. METODA PRECYZOWANIA I OBJAŚNIANIA ZNACZEŃ ZDAŃ	150
1. Precyzowanie i objaśnianie	151
2. Wieloznaczności	152
3. Zdania jednorodne znaczeniowo	155
3.1. Zdania spostrzeżeniowe	155
3.2. Fakty historyczne i mity	156
3.3. Religia i nauka	158
3.4. Subiektywne wrażenia	160
4. Zdania złożone	161
4.1. Prawa nauki	161
4.2. Zdania syntezujące	162
4.3. Rozumienie	163
4.4. Dobór właściwych słów	164
5. Twierdzenia matematyki	166
6. Zdania analityczne	168
7. Pozory głębi	169
8. Prawda	171
8.1. Prawdziwość zdań złożonych	174
8.2. Prawdziwość zdań dotyczących wartości	176
9. Objaśnianie i precyzowanie znaczenia zdania	178
10. Klasyfikacja zdań	180

V. LOGIKA I RETORYKA	183
1. Retoryka	183
2. Linia podziału	185
3. Błędy rozumowania i chywy erystyczne	188
4. Użycie logiki formalnej	193
5. Metoda sokratyczna	196
6. Wnioskowanie i precyzowanie znaczenia	198
7. Precyzowanie znaczenia poprzez zdania syntezujące i kontekst	200
8. Definicje regulujące w praktyce	201
9. Zasadnicza rola kontekstu	203
10. Zwroty kwantyfikatorowe	204
11. Hierarchie wartości	208
12. Logika i retoryka w polityce i ekonomii	209
12.1. Retoryka i polityka	210
12.2. Logika i polityka	211
12.3. Retoryka i ekonomia	213
12.4. Ekonomia i proste argumenty	214
12.5. Liberalizm czy socjalizm	216
13. Różne racje i logika	217
14. Wieloznaczność wypowiedzi dotyczących wartości	218
VI. LOGICZNA ANALIZA ROZUMOWAŃ	221
1. Podstawy twierzeń	221
2. Struktura tekstu i konspekt	222
3. Redukcja do struktury logicznej	224
4. Zasada życzliwej interpretacji (cd.)	225
5. Przykłady	226
5.1. Rozumowanie Hylasa	226
5.2. <i>Dialogi</i> Lema	230
5.3. Wnioski na temat logiki	242
5.4. Chiński pokój	244
5.5. Chiński pokój głębiej	255
5.6. Pomieszanie logiki z retoryką	258
5.7. <i>Homo sovieticus</i>	261
5.8. Doktryna molekuł	270
5.9. Logika i filozofia	284
Dodatek: LOGIKA FORMALNA	287
1. Spójniki logiczne	288
2. Rachunek zdań	291
3. Metoda aksjomatyczna	293
4. Rachunek kwantyfikatorów	295
5. Aksjomatyzacja logiki klasycznej	298
6. Wnioski	300
LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA	302